

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. ฎีกาภาษาบาลี จุฬามหาฎีกา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
๒๕๓๙.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๗.

_____. วิสุทธิมคฺคปรกณวิเสส (บาลี). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

_____. วิสุทธิมรรคปรกณวิเสส (แปล). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

_____. อภิธมมตถวิภาวินีฎีกา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ

ขุนสรพกิจโกศล. (โกวิท ปัทมะสุนทร). ผู้รวบรวม. คู่มือการศึกษาพระอภิธรรม ปริจเฉทที่ ๒
รูปปรมัตถ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

_____. ลักษณะทิจตุกะ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทคัลเลอร์โฟร์ จำกัด, ๒๕๓๗.

_____. ผู้รวบรวม. **คู่มือการศึกษาพระอภิธรรม ปริเฉทที่ ๗ สมุจจยสังคหิภาค.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

_____. ผู้รวบรวม. **คู่มือการศึกษาพระอภิธรรม ปริเฉทที่ ๘ กัมมัญฐานสังคหิภาค.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

คณะกรรมการกองการวิปัสสนาธุระแห่งประเทศไทย. รวบรวมและเรียบเรียง **สมเด็จพระพุทธอาจารย์กับการ**

วิปัสสนาธุระ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

คณะกรรมการโครงการจัดสร้างพระไตรปิฎกนิสสยะ. **พระไตรปิฎกนิสสยะ มหาสติปัฏฐานสูตร.** กรุงเทพมหานคร:

ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๔.

คณะศึกษานิเทศย์. **ชีวประวัติ พระนักสร้างสรรค์พัฒนา พระครูศรีพิพัฒนคุณ.** ม.ป.ท, ม.ป.ป.

คู่มือการศึกษากัมมัญฐานสังคหิภาค. **พระอภิธัมมัตถสังคหะ ปริเฉทที่ ๘.** ม.ป.ท., ๒๕๐๙.

จำลอง ดิษยวัน. **วิปัสสนากรรมฐานและเชาวน์อารมณ์ ฉบับปรับปรุง.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. เชียงใหม่:

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์. ๒๕๔๓

ชโลมใจ กลั่นรอด. **มุกตาสลักกระ พระศีลวาลังการ (บุญมา บุญญศิริโต).** ม.ป.ท., ๒๕๕๒.

ธนิต อยู่โพธิ์. **วิปัสสนานิยม.** พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

_____. “อนุสรณ์ พระวิปัสสนาจารย์ รุ่นที่ ๒๒”. กรุงเทพมหานคร: บจก. บุญศิริการพิมพ์,

๒๕๔๐.

นายแพทย์ชินโอสธ หัสบำเรอ. **วิธีการสร้างโปรแกรมจิต เพื่อใช้สมองอย่างคอมพิวเตอร์.**

กรุงเทพมหานคร: นิตยสารโลกทิพย์, ม.ป.ป.

บุญมี เมธางกูร และวรรณสิทธิ์ ไวยะเสวี, **คู่มือการศึกษาพระอภิธรรมมัตถสังคหะ ปริเฉทที่ ๑,**

กรุงเทพมหานคร: ดวงดีการพิมพ์, ๒๕๓๐.

ประชุม เรื่องวารี (เปรียญ ๙). **ลักขณาติจตุกกะ.** กรุงเทพมหานคร: หจก.ประยูรสาส์นไทย

การพิมพ์, ๒๕๕๑.

พุทธทาสภิกขุ. **อานาปานสติภาวนา.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. สุราษฎร์ธานี: ธรรมทานมูลนิธิสวนโมกขพลาราม, ๒๕๓๓.

พันธุ์ ป. หลงบุญสม ประยุทธ์. **พจนานุกรมมคอ-ไทย**. กรุงเทพมหานคร: ร้านเรืองปัญญา, ๒๕๔๐.

พระครูสังฆรักษ์วีระ ฐานวิโร. **พระกรรมฐานมัชฌิมาแบบลำดับ** ม.ป.ท, ม.ป.ป.

พระคันธสราภิวังศ์. **อภิธัมมัตถสังคหะและปรมัตถทีปนี**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๖.

พระครูปลัดสัมพิพัฒนธรรมาจารย์. (ประเสริฐ มนต์เสรี). **อานาปานสติภาวนา ลำดับการบรรลุธรรมของ**

พระพุทธเจ้า. กรุงเทพมหานคร: ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์, ๒๕๕๕.

พระญาณธชเถระ (แลตีสยาตอ). **อานาปานทีปนี วิธีเจริญอานาปานสติ**. แปลโดย

พระคันธสราภิวังศ์. พระพรหมโมลี (สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ.๙, M.A.Ph.D) ตรวจชำระ.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๕๑.

พระญาณธชเถระ. **ปรมัตถทีปนี**. แปลโดย พระคันธสราภิวังศ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยรายวัน

การพิมพ์, ๒๕๔๙.

พระญาณโณภิกขะ. **หัวใจกรรมฐาน**. แปลโดย พลตรีนายแพทย์ชาญ สุวรรณวิรัช. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ศยาม, ๒๕๕๓

พระเทพสิทธิมนี (โชค ป.ธ.๙). **คู่มือสอบอารมณ์กรรมฐาน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

พระธรรมกิตติวงศ์. ทองดี สุรเตโช ป.ธ.๙. ราชบัณฑิต. **พจนานุกรม เพื่อการศึกษาพุทธศาสนา**.

พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภาและสถานบันบันลือธรรม, ๒๕๕๑.

_____ **ชุดศัพท์วิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง, ๒๕๕๐.

_____ **พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสนา**. ชุดศัพท์วิเคราะห์, เล่ม ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภาและสถานบันบันลือธรรม, ๒๕๕๑.

พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิริ). **วิปัสสนากรรมฐาน ภาค ๒**. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์

พรินติ้ง กรุ๊ป, ๒๕๓๒.

_____ **วิปัสสนากรรมฐาน ภาค ๑ เล่ม ๑**. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป, ๒๕๓๒.

_____ **ลำดับโศกสญาณ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ช. โฉมิตพิพัฒน์ จำกัด, ๒๕๕๓.

_____. **วิปัสสนาญาณโสภณ**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: บจก. ศรีอนันต์การพิมพ์, ๒๕๔๖.

_____. **โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

_____. **มรรค ผล นิพพาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐ กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระธรรมวโรดม (บุญมา คุณสมปนโน, ป.ธ.๙). **อภิธัมมัตถวินิฉาย**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กาญจนบุรี: ม.ป.ท., ๒๕๕๐.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๑. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๕๔.

_____. **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑/๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๑.

_____. **พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระพุทฺธทัตตะเถระ. **อภิธัมมวาท**. แปลโดย พระคันธสาราภังค์. พระธัมมันทาเถระ อัครมหาบัณฑิต ตรวจชำระ. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๙.

พระพุทฺธโฆสเถระ. **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภะมหาเถร). พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธนาเพรส จำกัด, ๒๕๔๘.

พระมหาสมปอง มุทิโต. **คัมภีร์อภิธานวรรณนา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๔๒.

พระราชนานวราจารย์ วิ (บุญมา ปุณฺณภิริโต, ดร.). **อีก ๑ แง่ามแห่งธรรมลิขิต**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์จำกัด, ๒๕๕๕.

พระศีลวาลังการ (บุญมา ปุณฺณภิริโต). **อมตธรรม** ม.ป.ท., ม.ป.ท.

พระโสภณมหาเถระ (มหาสี สยาดอ). **มหาสติปัฏฐาน ทางสู่พระนิพพาน**. แปลโดย พระคันธสาราภังค์. พระพรหมโมลีตรวจชำระ. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดประยูรสาส์นไทยการพิมพ์, ๒๕๕๕.

_____ . **สติปัฏฐาน-ทางเดียวเท่านั้น**. แปลโดย ธนิต อยู่โพธิ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

_____ . **ธรรมจักษุกับปวัตตสูตร**. แปลโดย พระคันธสาราภิวังศ์. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์, ๒๕๕๔.

_____ . **วิปัสสนาญ้ย เล่ม ๑**. แปลโดย พระคันธสาราภิวังศ์. นครปฐม: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซีเอไอเซ็นเตอร์ จำกัด, ๒๕๕๓.

_____ . **วิปัสสนาญ้ย เล่ม ๒**. แปลโดย พระคันธสาราภิวังศ์. นครปฐม: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซีเอไอเซ็นเตอร์ จำกัด, ๒๕๕๓.

_____ **วิปัสสนาขุณี หลักการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนา (ฉบับสมบูรณ์)**. แปลโดย จำรูญ ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์, ๒๕๕๓.

_____ **หลักการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน**. แปลโดย จำรูญ ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๖.

พระราชนานวราจารย์ วิ (บุญมา ปุณฺณภิริโต, ปธ. ๖, ดร.). **อีก ๑ แง่งามแห่งธรรมลิขิต** กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์, ๒๕๕๕.

พระสัทธัมมโชติกะ ธัมมาจริยะ. **ปรมัตถโชติกะปริเฉทที่ ๑-๒-๖ จิต เจตสิก รูป นิพพาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร: ทิพยวิสุทธการพิมพ์, ๒๕๔๓.

_____ . **ปรมัตถโชติกะ ปริเฉทที่ ๓ และปริเฉทที่ ๗**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสัทธัมมโชติกะ, ม.ป.ป.

พระอนุรุธเถระและพระภัททนต์ญาณธเถระ. **อภิธัมมัตถสังคหะและปรมัตถทีปนี**. แปลโดย พระคันธสาราภิวังศ์. พระธัมมานันทะมหาเถระ อัครมหาบัณฑิตตรวจชำระ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๒

พระอาจารย์อาสภเถระ ปธานกัมมัญฐานาจริยะ. **วิปัสสนาทีปนิฎฐิกา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ พี แอนด์โพธิ์, ๒๕๒๖.

มหาอามาตย์จตุรงค์พล. **อภิธานปทีปิกาฎีกา**. ปรีวรรตโดย พระศรีสุทธีพงษ์ (สมศักดิ์ อุปสโม)
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เทคนิค (๑๙), ๒๕๒๗

วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี. **คู่มือปฏิบัติสมณวิปัสสนา
กัมมัฏฐาน๕** สาย: พุทโธ อานาปานสติ ยุบหนอ-พองหนอ รูปนาม สัมมาอรหัง.
นครปฐม: บริษัท เพชรเกษม พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, ๒๕๕๓.

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสมมหาเถระ). ศาสตราจารย์พิเศษ. ป.ธ.๙, MA, Ph.D. **อริยวาระปฏิบัติ
ปฏิบัติอันเป็นวงศ์แห่งพระอริยเจ้า**. กรุงเทพมหานคร: หจก. ประยูรสาส์นไทย
การพิมพ์. ๒๕๕๔.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. **บาลีไวยากรณ์ วจีวิภาคที่ ๒ หลักสูตรตรี**. พิมพ์ครั้งที่ ๔๖.
กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

สมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ **เรื่องประดิษฐานพระสงฆ์สยามวงศ์ใน
ลังกาทวีป**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

_____ **ตำนานพุทธเจดีย์**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ, ๒๕๑๓.

สังคหะ(๑). **สภาวธรรมพื้นฐาน**. พิชุร มลิวัลย์ ป.ธ.๙. น.บ. เรียบเรียง. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ม.ป.ป.

อุ บัณฑิตาภิวงสะ พระกัมมัฏฐานาจารย์. **IN THIS VERY LIFE รู้แจ้งในชาตินี้**. แปลโดย
พระสว่าง ดิคุขีโร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สหธรรมมิก จำกัด, ๒๕๔๘.

อภิธรรมโชติกวิทยาลัย. **วิปัสสนากรรมฐาน**. หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาอาภิธรรมิกะโท. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ เฉลิมชาญการพิมพ์, ๒๕๒๘.

(๒) งานวิจัย

พระครูประคุณสรกิจ (สุชาติ ชินโรโส). “การศึกษาวิธีการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวทางของ
สำนักวิปัสสนาวิเวกอาศรม”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. (บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๗.

พระครูประสาทสุตาคม (วิลาศ แจ่มบุญ). “การศึกษาเปรียบเทียบแนวการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาของ
หลวงพ่อกุศล จิตตสุโก กับหลวงพ่อดจรัญ จิตฺตมโฆ”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ**

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิปัสสนาภาวนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

พระมหาพฤต ปภสฺสโร (วิศวะชัยวัฒน์). “ศึกษาวิธีการสอนวิปัสสนาภาวนาของพระครูศาสนกิจวิมล”.

ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิปัสสนาภาวนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

พระมหาประเสริฐ มนต์เสรี (พรหมจันทร์). “การศึกษาวิเคราะห์หลักปฏิบัติอานาปานสติภาวนาเฉพาะกรณีคำสอนพุทธทาสภิกขุ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิปัสสนาภาวนา.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

แม่ชี ศมาภา เพชรมา. “ศึกษารูปแบบการสอนวิปัสสนาภาวนาของสำนักปฏิบัติธรรมวัดท่ามะโอ”.

ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิปัสสนาภาวนา. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

ธนาคม บรรเทากุล. “การศึกษาวิธีการสอนวิปัสสนากรรมฐานของพระอาจารย์ภักทันตะ อาสภะมหาเถระ อัครมหาภิกษุฐานาจารย์” . **ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา.** (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙).

พรรณราย รัตนไพฑูรย์. “การศึกษาวิธีปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔: ศึกษาแนวการสอนของพระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิริ)”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พิชญรัตน์ บุญช่วย. “การศึกษากระบวนการสร้างภาวนา ๔ ใช้หลักไตรสิกขา”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา).** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

สุระศักดิ์ มะลิวัลย์. “การศึกษาวิเคราะห์วิสุทธิ ๗ และโสฬสญาณ ที่มีผลต่อการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาสติปัฏฐาน ๔ : เฉพาะผู้ที่เข้าปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาเป็นเวลา ๗ เดือน. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.